

## Върху една нова говедарка

### *Alburnoides bipunctatus tzanevi* subsp. nova

отъ Г. Шишковъ

Ихтиофауната на рѣкитѣ въ Източна България, вливащи се направо въ Черно море, се характеризова между друго и съ известни форми, които липсватъ въ нашитѣ рѣки отъ Дунавския басейнъ. Въ нѣкои по-раншни мои работи, засѣгащи рибната фауна на България, биде изтъкнато, че *Squalius borysthenicus* Kessler (= *Leuciscus borysthenicus*), отбелязанъ досега за нѣкои рѣки въ Русия, обитавана Камчия, Велека и Потурнашка рѣка<sup>1)</sup>; че *Vimba vimba tenella* (Nordmann), разпространена въ малкитѣ рѣки по Черноморското прибрежие въ Кримъ, Западния Кавказъ, както и въ р. Сакарія (Мала-Азия), е намѣрена въ Камчия, Велека и Рѣзова рѣка<sup>2)</sup>; че въ тѣзи последнитѣ две рѣки живѣе единъ подвида отъ *Rutilus frisii* (Nordmann), който описахъ подъ името *Rutilus frisii velescensis*<sup>3)</sup>. Напоследъкъ пъкъ имахъ случая да констатирамъ, че между рибитѣ, уловени презъ 1931 г. въ Рѣзова рѣка, е застъпена въ сравнително голѣмъ брой екземпляри една говедарка, която по нѣкои белези се различава не само отъ типичния видъ *Alburnoides bipunctatus* (Bloch), твърде много разпространенъ въ Искъръ, Витъ, Огоста и др. наши рѣки отъ Дунавския басейнъ, но и отъ установенитѣ досега източни форми отъ този видъ, а именно: *Alburnoides bipunctatus fasciatus* (Nordmann), характерна за Кримъ и Кавказъ, *Alburnoides bipunctatus rossicus* Berg намѣрена въ басейнитѣ на Волга и Днепъръ отъ Л. С. Бергъ,<sup>4)</sup> а споредъ Белингъ<sup>5)</sup> разпространена въ всички рѣки въ Украйна, и *Alburnoides bipunctatus* var. *smugnaea* Pellegrin<sup>6)</sup>, отбелязана за Мала-Азия.

Въ следващитѣ нѣколко страници сж изтъкнати отличителнитѣ белези на тази нова форма.

*Alburnoides bipunctatus tzanevi*<sup>7)</sup> subsp. nova

D III 8 (9), A III (10) 11—13, P I 13—15, V II 7—8

1. 1. (46) 47  $\frac{9-10}{3-4}$  54 (55) (56)

Съ по-малкия брой на разветвенитѣ лъчи въ подопазната перка и по-низкото си тѣло, *Alburnoides bipunctatus tzanevi* лесно може да се различи отъ типичния видъ *Alburnoides bipunctatus* (Bloch).

<sup>1)</sup> Д-ръ Г. Шишковъ. Описание на *Squalius borysthenicus* Kessl. намѣренъ въ нѣкои наши рѣки. Годишникъ на Софийския университетъ, физико-математически факултетъ, т. XXVI, кн. 2 и 3, 1929/1930, София 1930 г., стр. 5.

<sup>2)</sup> — Нови находки по сладководната ни рибна фауна (Трудове на Българското природоизпитателно дружество, кн. 15—16, София 1932 г., стр. 363).

<sup>3)</sup> — Ibid, стр. 355.

<sup>4)</sup> Л. С. Бергъ. Русская быстрянка — *Alburnoides bipunctatus rossicus* Berg subsp. nova. Извест. Отд. Прикладн. Ихтиологии, т. II Сборникъ по рыбному делу. Ленинград 1925 г., стр. 56.

<sup>5)</sup> Д. Белингъ. До поширення *Alburnoides bipunctatus rossicus* Berg по рѣчкахъ Украйни. Збірн. праць. Дніпр. Биолог. Станц. ч. 4. Київ 1928 г., стр. 271.

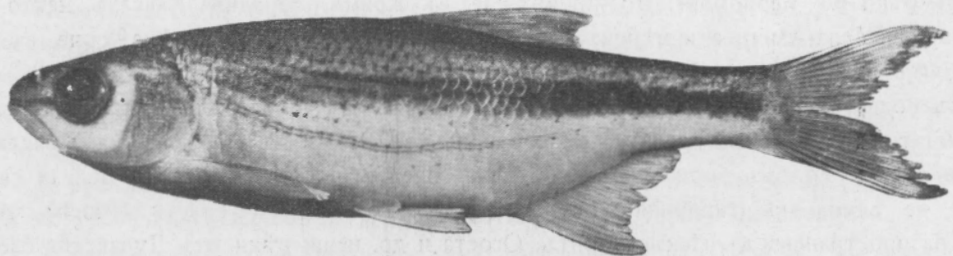
<sup>6)</sup> D-r Jacques Pellegrin. Les Poissons des eaux douces d'Asie-Mineure Voyage zoologique d'Henri Gadeau de Kerville en Asie-Mineure, t. 2. Paris 1928, p. 85.

<sup>7)</sup> Дадохъ това название въ честь на бившия лаборантъ при Зоологическия институтъ г. Панайотъ Цаневъ, комуто дължа богатия ихтиологиченъ материалъ, събиранъ отъ него систематично и съ рѣдко усърдие презъ последнитѣ 6—7 години изъ много наши вътрешни рѣки, притоци на Дунавъ, или пъкъ въ прѣко съобщение съ Черно море.

Устата е крайна, но муцунката е малко издадена надъ долната челюсть. Върхътъ на устата е на равнището на долния ржбъ на око̀то, а заднитѣ ѝ жгли достигатъ вертикалата на предния ржбъ на очнитѣ орбити.

Дължината на главата, обикновено малко по-къса отъ максималната височина на тѣлото или пъкъ равна на нея, се съдържа отъ 4 до 4.5 пжти въ дължината на тѣлото (безъ опашната перка). Най-голѣмата височина на тѣлото превъзхожда отъ 2.4 до 2.7 пжти най-малката и се помѣства отъ 3.8 до 4.2 пжти въ дължината на тѣлото. Най-малката височина на тѣлото влиза отъ 2.1 до 2.3 пжти, въ дължината на опашното стѣбло.

Антедорсалното разстояние е значително по-голѣмо отъ постдорсалното; то се помѣства отъ 1.9 до 2 (1.88—1.97) пжти, а постдорсалното отъ 2.6 до 2.8 (2.66—2.87) пжти въ дължината на тѣлото.



Обр. 1. *Alburnoides bipunctatus tzanevi* subsp. nova.  
Естествена величина.

Хоризонталниятъ диаметръ на око̀то се съдържа отъ 3.3 до 3.8 пжти въ дължината на главата, отъ 1 до 1.4 въ междуочното пространство, отъ 1 до 1.2 въ предочното пространство (дължината на муцунката) и отъ 1.3 до 1.8 пжти въ задочното пространство, което е отъ 1.3 до 1.6 пжти по-голѣмо отъ предочното. Дължината на опашното стѣбло е по-малка отъ максималната височина на тѣлото и се съдържа отъ 4.2 до 5 пжти въ дължината на тѣлото.

Дължината на главата съставя 23.2—24.9% отъ дължината на тѣлото. Най-голѣмата височина на тѣлото съставя 23.3—25.8% отъ дължината му, а най-малката 9.5—10%. Дължината на опашното стѣбло съставя 20—22.6% отъ дължината на тѣлото, антедорсалното разстояние 50.7—52.9%, а постдорсалното 34.7—37.7%. Отъ дължината на тѣлото съставятъ: 6.3—7.2% надлъжниятъ диаметръ на око̀то, 6.9—8.2% предочното пространство (дължината на муцунката), 8—9.3% междуочното пространство и 10.1—11.6% задочното пространство. Надлъжниятъ диаметръ на око̀то съставя 26.1—29.7%, а предочното пространство 29.7—33.7% отъ дължината на главата.

Гръбната или дорсалната перка почва задъ задния край на основата на коремнитѣ перки и височината ѝ обикновено е по-малка отъ разстоянието P—V, рѣдко равна на него или по-голѣма. Горниятъ ѝ ржбъ е толкова слабо конвексенъ, щото изглежда отрѣзанъ. Тя е съ 8 и въ изключителни случаи съ 9 разветвени лжча. Отъ 96 проучени екземпляра само у 2 се намѣриха 9 разветвени лжча въ дорсалната перка, всички останали бѣха съ 8 такива лжча. Дължината на гръбната перка се съдържа отъ 7.1 до 8.5 пжти въ дължината на тѣлото и съставя 12.1—13.9% отъ нея, а най-голѣмата ѝ височина влиза отъ 4.2 до 4.9 въ дължината на тѣлото и съставя 20.3—23.6% отъ нея.

Аналната или подопашната перка, чиято дължина е по-малка отъ височината ѝ, равна на нея, или по нѣкои пжть дори съ малко по-дълга отъ нея, почва отъ вертика-

лата, спусната отъ задния край на дорсалната перка, и е ясно конкавна на връхния си ржбъ. Разветвенитъ ѝ лжчи сж обикновено 11 или 12 (по-често 12) рѣдко 13 и въ изключителни случаи 10. Отъ 94 проучени екземпляра се намѣриха:

у	1	екз.	A	III	10
"	28	"	A	III	11
"	57	"	A	III	12
"	8	"	A	III	13

Дължината на подопащната перка, по-малка отъ дължината на пекторалнитѣ перки, се съдържа отъ 5.6 до 6.6 пѣти въ дължината на тѣлото и съставя 15.3—17.8% отъ нея; максималната ѝ височина влиза сжщо тѣй отъ 5.6 до 6.6 пѣти въ дължината на тѣлото, отъ която съставя 15.1—17.8%.

Пекторалнитѣ или грѣднитѣ перки не настигатъ, или — въ рѣдки случаи, едвамъ настигатъ коремнитѣ; разветвенитѣ лжчи въ тѣхъ сж на брой 13 до 15. Дължината имъ, по-малка отъ дължината на опасното стѣбло, се съдържа отъ 4.7 до 5.4 въ дължината на тѣлото и съставя 18.3—21.1% отъ нея, а въ разстоянието P—V отъ 1.1 до 1.3 (1.06—1.26) пѣти и съставя 79.1—93.4% отъ него.

Вентралнитѣ или коремнитѣ перки по дължина сж почти равни, съ малки колебания въ повече или въ по-малко, на подопащната перка, която тѣ не настигатъ или въ много рѣдки случаи едвамъ настигатъ. Разветвенитѣ имъ лжчи сж 7 или твърде рѣдко 8. Отъ 29 проучени екземпляра се намѣриха само 3 съ V II 8, всички останали бѣха съ V II 7. Дължината на коремнитѣ перки се съдържа отъ 5.8 до 6.6 пѣти въ дължината на тѣлото и съставя 15—1% отъ нея.

Опащната перка е сравнително дълбоко врѣзана. Долната ѝ ветва, по-дълга отъ горната или равна на нея, а въ нѣкои рѣдки случаи дори малко по-къса, се помѣства отъ 4.1 до 4.6 пѣти въ дължината на тѣлото и съставя 21.4—24.6% отъ тази дължина.

Люспитѣ сж едри, не плътно прикрепени върху тѣлото, но все пакъ тѣй лесно тѣ не се лющатъ както у *Alburnus lucidus*. Nucleus-ътъ е разположенъ поблизо до проксималния, отколкото до дисталния край на люспата. Числото на лжчитѣ върху откритата частъ, споредъ мѣстото, гдето люспата се намира, е отъ 6 до 15; обикновено люспитѣ въ предната частъ на тѣлото сж съ по-малкъ брой лжчи, отколкото ония въ задната частъ. Въпрѣки че тѣзи лжчи сж ясно очертани, по ржба на откритата частъ на люспитѣ не личатъ почти никакви лобуси или, ако тукъ-тамъ се забелязватъ такива, тѣ не сж ясно разграничени. Латералната линия е джгообразна съ изпъкналостъ къмъ коремната страна чакъ до срѣдата на опасното стѣбло, отгдето тя се продължава почти въ права линия до основата на опасната перка. Въ предната си половина на нѣкои мѣста тя е слабо налукатушена или изглежда като начупена. Върху нея по цѣлата ѝ дължина се наброяватъ обикновено отъ 49 до 53 люспи (най-често 49—51), по-рѣдко 47, 48 или 54 и въ изключителни случаи 46, 55 или 56. Отъ 79 проучени екземпляра се намѣриха — преброени отдѣлно за всѣка страна на тѣлото:

46	люспи по латералната линия у	2	52	люспи по латералната линия у	17
47	"	"	53	"	17
48	"	"	54	"	9
49	"	"	55	"	3
50	"	"	56	"	3
51	"	"			

Броятъ на надлъжнитѣ редове люспи надъ латералната линия е 9 или по-рѣдко 10. Отъ 80 екз. у 65 се намѣриха 9 надлъжни реда а само у 16 екз. 10. Подъ латералната линия надлъжнитѣ редове люспи сж 3, 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> или 4.

Абсолютни размѣри въ мм.

Dimensions absolues en mm.

Alburnoides bipunctatus tzanevi subsp. nova	О т ъ Р ѣ з о в а р ѣ к а																	
	При мѣстността Късьмъ-буджакъ 18. IX. 1931			При мѣстността Цинкохоръ 21. IX. 1931							При мѣстността Вълчанъ-кюпрюсю 25. IX. 1931							
	№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Longitudo totum corporis . . .	125.7	120.3	104.0	113.3	115.3	112.2	118.0	113.0	111.2	98.3	87.5	95.2	101.0	111.0	—	123.5	—	84.5
„ corporis . . . . .	105.8	100.7	87.6	97.5	97.7	96.0	100.7	95.5	93.0	82.8	73.7	80.0	86.5	93.9	97.3	105.0	94.2	71.0
„ capitis . . . . .	26.1	24.8	20.9	24.1	23.8	22.9	23.8	23.6	22.5	19.9	17.5	19.9	20.1	22.5	22.8	25.2	22.4	17.7
„ pedunculi caudalis . . .	23.8	21.0	19.0	21.0	21.0	21.5	22.8	21.0	20.4	17.3	16.5	18.1	19.0	20.0	20.3	21.1	21.2	15.2
Altitudo corporis maxima . . .	26.8	25.5	21.2	25.2	24.9	24.0	25.3	23.5	22.9	19.5	17.9	19.1	20.6	24.2	24.0	27.1	23.5	16.6
„ „ minima . . . . .	10.2	9.6	8.5	9.6	9.3	9.2	9.9	9.6	9.0	7.9	7.4	7.6	8.4	9.4	9.5	10.0	9.1	6.9
Oculi diameter . . . . .	7.1	7.0	5.9	7.1	7.0	6.4	6.7	6.7	6.7	5.8	5.0	5.2	5.9	6.2	6.2	6.9	6.2	5.1
Spatium interorbitale . . . . .	9.9	8.6	7.5	8.1	8.1	8.5	8.1	7.8	7.5	7.0	6.2	6.8	7.1	8.4	8.4	8.8	8.2	6.1
Distantia oculi ab apice rostri (long. rostri) . . . . .	8.0	7.7	6.7	7.7	7.2	6.8	7.4	7.9	7.1	6.1	5.9	6.0	6.0	7.5	7.7	7.8	7.3	5.8
Spatium postorbitale . . . . .	12.3	11.3	9.3	11.0	10.7	10.8	11.0	10.8	10.3	9.1	7.5	9.1	9.2	10.5	11.0	11.9	10.5	7.5
„ antedorsale . . . . .	56.0	52.1	44.3	51.2	50.8	49.8	52.5	48.5	48.1	42.1	37.6	41.1	44.2	47.7	51.2	54.3	48.7	36.8
„ postdorsale . . . . .	39.0	37.8	31.4	35.0	35.5	34.9	38.0	36.0	34.2	30.2	26.1	29.1	32.1	33.5	35.1	36.5	34.9	26.4
Longitudo D . . . . .	13.7	12.2	10.3	12.4	12.3	12.4	12.7	11.9	11.8	10.4	10.2	10.6	10.6	13.1	12.7	12.9	12.0	9.2
Altitudo maxima D . . . . .	24.3	23.8	17.8	21.1	21.5	19.6	23.1	21.0	20.0	19.1	16.8	17.6	17.9	20.2	21.0	22.4	20.3	15.9
Longitudo A . . . . .	1.0	18.0	14.9	15.0	16.1	15.0	16.4	15.5	—	13.9	12.9	13.3	14.3	16.0	16.1	18.5	15.0	10.8
Altitudo maxima A . . . . .	17.9	17.8	14.5	17.3	17.1	15.5	17.0	16.5	15.9	14.8	12.2	12.9	13.1	15.5	15.9	18.2	15.1	11.9
Longitudo P . . . . .	20.6	20.3	18.5	20.0	20.1	18.2	20.0	19.6	19.0	17.0	15.1	15.6	15.9	18.0	19.3	20.5	19.0	15.0
„ V . . . . .	16.9	15.8	14.6	16.1	16.1	15.1	16.2	16.0	15.5	13.9	12.6	12.9	13.0	14.7	16.0	16.9	15.0	11.3
Distantia P—V . . . . .	23.2	22.5	19.8	22.0	23.2	22.5	22.9	21.5	22.0	20.1	17.8	18.8	20.1	22.5	22.9	24.8	22.7	16.1
Longitudo lobi superioris C . .	23.8	23.5	19.7	—	21.5	20.1	22.4	21.1	—	13.5	17.2	17.6	17.3	21.0	—	23.5	—	15.9
„ „ inferioris C . . . . .	23.7	23.0	20.1	—	22.9	21.6	23.0	21.3	22.9	—	17.1	17.7	—	20.4	21.9	—	—	17.0

Alburnoides bipunctatus tzanevi subsp. nova	О т ъ Р ѣ з о в а р ѣ к а																	
	При мѣстността Късѣмъ-буджакъ 18. IX. 1931			При мѣстността Цинкохоръ 21. IX. 1931							При мѣстността Вълчанъ-кюпрюсю 25. IX. 1931							
	№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Longitudo totum corporis . . .	125.7	120.3	104.0	113.3	115.3	112.2	118.0	113.0	111.2	98.3	87.5	95.2	101.0	111.0	—	123.5	—	84.5
Longitudo corporis . . . . .	105.8	100.7	87.6	97.5	97.7	96.0	100.7	95.5	93.0	82.8	73.7	80.0	86.5	93.9	97.3	105.0	94.2	71.0
In longitudine corporis:																		
Longitudo capitis . . . . .	4.05	4.06	4.19	4.05	4.10	4.19	4.23	4.04	4.13	4.16	4.21	4.04	4.32	4.12	4.26	4.16	4.20	4.15
Altitudo corporis maxima . . .	3.96	3.94	4.13	3.87	3.89	4.00	3.98	4.06	4.06	4.20	4.11	4.18	4.20	3.88	4.05	3.87	4.00	4.27
Longitudo pedunculi caudalis .	4.44	4.79	4.61	4.59	4.65	4.46	4.41	4.54	4.55	4.79	4.46	4.40	4.55	4.17	4.26	4.97	4.44	4.67
Spatium antedorsale . . . . .	1.88	1.93	1.95	1.90	1.92	1.93	1.95	1.97	1.93	1.96	1.96	1.94	1.95	1.96	1.90	1.93	1.93	1.93
„ postdorsale . . . . .	2.71	2.66	2.80	2.78	2.75	2.75	2.65	2.65	2.72	2.74	2.82	2.75	2.69	2.80	2.77	2.87	2.70	2.69
Longitudo D . . . . .	7.72	8.17	8.50	7.89	7.94	7.74	7.93	8.02	7.87	7.96	7.22	7.54	8.16	7.16	7.66	8.14	7.85	7.76
Altitudo maxima D . . . . .	4.35	4.23	4.92	4.62	4.54	4.90	4.35	4.55	4.65	4.33	4.38	4.54	4.83	4.62	4.63	4.68	4.64	4.46
Longitudo A . . . . .	6.22	5.60	5.87	6.50	6.06	6.40	6.14	6.16	—	5.95	5.71	6.01	6.05	5.86	6.04	5.67	6.28	6.57
Altitudo maxima A . . . . .	5.91	5.65	6.04	5.63	5.71	6.35	5.92	5.78	5.84	5.60	6.04	6.20	6.60	6.08	6.12	5.76	6.23	5.96
Longitudo P . . . . .	5.13	4.96	4.73	4.87	4.86	5.27	5.03	4.80	4.90	4.87	4.88	5.12	5.44	5.00	5.04	5.12	4.95	4.73
„ V . . . . .	6.26	6.37	6.00	6.05	6.06	6.35	6.22	5.97	6.00	5.95	5.85	6.20	6.65	6.35	6.08	6.27	6.28	6.28
„ lobi inferioris C . . . . .	4.28	4.34	4.31	—	4.26	4.44	4.37	4.62	4.15	—	4.31	4.52	—	4.60	4.44	—	—	4.17
„ P in distantia P—V . . . . .	1.12	1.11	1.07	1.11	1.15	1.23	1.14	1.09	1.15	1.12	1.17	1.20	1.26	1.25	1.18	1.21	1.19	1.06
Altit. corp. min. in alt. corp. maxima . . . . .	2.61	2.65	2.49	2.60	2.67	2.60	2.55	2.44	2.54	2.46	2.42	2.51	2.45	2.46	2.52	2.71	2.58	2.40
Altit. corp. min. in long. ped. caudalis . . . . .	2.33	2.18	2.23	2.18	2.25	2.33	2.30	2.20	2.26	2.20	2.10	2.36	2.26	2.12	2.13	2.11	2.33	2.20
Oculi diameter in long. capitis .	3.67	3.54	3.54	3.39	3.40	3.57	3.55	3.53	3.35	3.43	3.50	3.82	3.40	3.63	3.67	3.65	3.61	3.35
„ „ „ spatio interorb. . . . .	1.40	1.23	1.27	1.14	1.15	1.32	1.21	1.16	1.12	1.20	1.24	1.30	1.20	1.35	1.35	1.29	1.32	1.05
„ „ „ rostro . . . . .	1.12	1.10	1.13	1.08	1.03	1.06	1.14	1.18	1.06	1.05	1.18	1.15	1.01	1.21	1.24	1.13	1.17	1.13
„ „ „ spatio postorb. . . . .	1.73	1.61	1.57	1.55	1.52	1.70	1.64	1.61	1.53	1.57	1.30	1.75	1.54	1.70	1.77	1.72	1.70	1.47
Spatium preorb. in spatio „ . . . . .	1.53	1.45	1.40	1.43	1.47	1.60	1.48	1.36	1.45	1.49	1.27	1.51	1.53	1.40	1.43	1.52	1.43	1.30

Релативни размери въ %.

Dimensions relatives en %.

Alburnoides bipunctatus tzaenevi subsp. nova	О т ъ Р ъ з о в а р ъ к а																	
	При мѣстността Късьмъ-буджакъ 18. IX. 1931			При мѣстността Цинкохоръ 21. IX. 1931							При мѣстността Вълчанъ-кюпрюсю 25. IX. 1931							
	№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Longitudo totum corporis . . .	125.7	120.3	104.0	113.3	115.3	112.2	118.0	113.0	111.2	98.3	87.5	95.2	101.0	111.0	—	123.5	—	84.5
„ corporis . . . . .	105.8	100.7	87.6	97.5	97.7	96.0	100.7	95.5	93.0	82.8	73.7	80.0	86.5	93.9	97.3	105.0	94.2	71.0
In % longit. corporis:																		
Longitudo capitis . . . . .	24.6	24.6	23.7	24.7	24.3	23.8	23.6	24.7	24.1	24.0	23.7	24.8	23.2	23.9	23.3	24.0	23.6	24.9
Altitudo corporis maxima . . .	25.2	25.3	24.2	25.8	25.4	25.0	25.1	24.6	24.6	23.5	24.2	23.8	23.8	25.7	24.3	25.8	24.9	23.3
„ „ minima . . . . .	9.6	9.5	9.7	9.8	9.5	9.5	9.8	10.0	9.6	9.5	10.0	9.5	9.7	10.0	9.7	9.5	9.6	9.7
Longitudo pedunculi caudalis .	21.5	20.8	21.6	21.5	21.4	22.0	22.6	22.0	21.9	20.8	22.3	22.5	21.9	21.3	20.8	20.0	22.5	21.4
Oculi diameter . . . . .	6.7	6.9	6.7	7.2	7.1	6.6	6.6	7.0	7.2	7.0	6.7	6.5	6.8	6.6	6.3	6.5	6.5	7.1
Spatium interorbitale . . . . .	9.3	8.5	8.5	8.3	8.2	8.8	8.0	8.1	8.0	8.4	8.4	8.5	8.2	8.9	8.6	8.3	8.7	8.6
Longitudo rostri (spatium preorb.)	7.5	7.6	7.6	7.8	7.3	7.0	7.3	8.2	7.6	7.3	8.0	7.5	6.9	7.9	7.9	7.4	7.7	8.1
Spatium postorbitale . . . . .	11.6	11.2	10.6	11.2	10.9	11.2	10.9	11.3	11.0	11.0	10.1	11.3	10.6	11.1	11.3	11.3	11.1	10.5
„ antedorsale . . . . .	52.9	51.7	51.1	52.5	52.0	51.8	52.1	50.7	51.7	50.8	51.0	51.3	51.0	50.8	52.6	51.7	51.6	51.8
„ postdorsale . . . . .	36.8	37.4	35.8	35.9	36.3	36.3	37.7	37.6	36.7	36.4	35.4	36.3	37.0	35.6	36.0	34.7	37.0	37.1
Longitudo D . . . . .	12.9	12.1	11.7	12.7	12.5	12.9	12.6	12.4	12.6	12.5	13.8	13.2	12.2	13.9	13.0	12.2	12.7	12.9
Altitudo D . . . . .	22.9	23.6	20.3	21.6	22.0	20.4	22.9	23.0	21.5	23.0	22.8	22.0	20.7	21.5	21.5	21.3	21.5	22.4
Longitudo A . . . . .	16.0	17.8	17.0	15.3	16.3	15.6	16.2	16.2	—	16.7	17.6	16.6	16.5	17.0	16.5	17.6	15.9	15.3
Altitudo A . . . . .	16.9	17.6	16.4	17.7	17.5	16.1	16.8	17.2	17.1	17.8	16.5	16.1	15.1	16.5	16.3	17.3	16.0	16.7
Longitudo P . . . . .	19.4	20.1	21.1	20.5	20.5	19.0	19.8	20.5	20.4	20.5	20.4	19.5	18.3	19.1	19.8	19.5	20.1	21.1
„ V . . . . .	15.9	15.6	16.6	16.5	16.4	15.7	16.0	16.7	16.6	16.7	17.0	16.1	15.0	15.6	16.4	16.1	15.9	15.9
„ lobi inferioris C . . .	22.4	22.8	22.9	—	23.4	21.4	23.8	22.3	24.6	—	23.2	22.1	—	21.7	22.5	—	—	23.9
Longitudo P in % spatii P—V	88.7	90.2	93.4	90.9	86.6	80.8	87.3	91.1	86.3	84.5	84.8	83.0	79.1	80.0	84.2	82.6	83.7	93.1
Oculi diam. in % longit. capitis .	27.2	28.2	28.2	29.4	29.4	27.9	28.1	28.3	29.7	29.1	28.5	26.1	29.3	27.5	27.1	27.3	27.6	28.8
„ „ „ spatii interorb.	71.7	81.4	78.6	87.6	86.4	75.3	82.7	85.9	89.3	82.8	80.6	76.4	83.9	73.8	73.8	78.5	75.4	83.6
„ „ „ longit. rostri .	88.7	90.8	88.1	92.2	97.2	94.2	90.5	84.8	94.3	95.1	84.7	86.6	98.3	82.6	80.5	88.4	84.9	87.9
Longit. rostri in % longit. capitis	30.6	31.0	32.0	31.9	30.2	29.7	31.1	33.4	31.5	30.6	33.7	30.1	29.8	33.3	33.7	30.9	32.4	32.7

Общият цвятъ на горната страна на рибата е сивъ съ маслинено въззеленикава отсѣнка. По срѣдната грѣбна линия се простира тъмна черта, а странично на тѣлото надъ латералната линия ясно личатъ: една широка тъмна ивица, която, почвайки непосредствено задъ главата, достига до основата на опашната перка, и 4—5 надлъжни паралелни тѣсни ивици, които сж образувани отъ тъмни петна, разположени линейно. Надъ и подъ тръбицата на всѣка люспа отъ латералната линия се намира по едно малко петно; въ съвокупността си тѣзи петна образуватъ характернитѣ за *Alburnoides bipunctatus* две черни тѣсни ивици отъ дветѣ страни на латералната линия. Странитѣ на тѣлото подъ латералната линия и цѣлиятъ коремъ сж сребристокѣли. Отъ основата на грѣднитѣ перки се насочва къмъ горния жгълъ на оперкулата, следвайки рѣба на хрилнитѣ отвори, по една черна ивица; тѣзи две ивици се продължаватъ върху гърба, гдето се съединяватъ тъкмо при тила.

Грѣднитѣ, коремнитѣ и подопазната перки сж при основитѣ си червенооранжеви.

Тѣлото на най-едрия екземпляръ, който имамъ на рѣка, достига на дължина до 126 м. м.

*Alburnoides bipunctatus tzanevi* намѣрихъ въ доста голѣма обилностъ презъ м. септемврий 1931 г. въ Рѣзова рѣка при мѣстноститѣ: Пиргопуло, Късъмьбуджакъ, Цинкохоръ и Вълчанъ-кюпрюсю. По всѣка вѣроятностъ тази форма ще да е разпространена и въ други рѣки, които се вливатъ направо въ Черно море.

### Sur un nouveau Spirilin, *Alburnoides bipunctatus tzanevi* subsp. nova.

La faune ichthyologique des cours d'eau arrosant la Bulgarie Orientale et qui sont en communication directe avec la mer Noire, se caractérise, entre autres, par la présence de certaines formes qui n'habitent pas nos rivières, affluents du Danube. J'ai déjà eu l'occasion de relever que l'espèce *Squalius (Leuciscus) borysthenticus*, signalée par les auteurs russes, dans le Dniepre et dans quelques lacs, rivières et ruisseaux de la région occidentale de la Caucasic est répandue dans la Kamtchia, la Veleka et la Potournachka rieka<sup>1)</sup>; que la sous-espèce *Vimba vimba tenella*, assez commune dans les petits cours d'eau de la Crimée et des contrées situées à l'est de la mer Noire, ainsi que dans la Sacaria (Asie-Mineure), fut trouvée dans la Kamtchia, la Veleka et la Riesova rieka<sup>2)</sup> et que ces trois dernières rivières sont habitées aussi par une forme de *Rutilus frisii* que j'ai décrite sous le nom de *Rutilus frisii velecensis*<sup>3)</sup>.

Tout récemment j'ai trouvé dans une récolte provenant de la Riesova rieka plusieurs exemplaires de Spirilin qui par certains caractères diffèrent aussi bien de l'espèce typique *Alburnoides bipunctatus* (Bloch), assez communément répandue dans nos rivières, tributaires du Danube, que des sous-espèces établies jusqu'à présent: *Alburnoides bipunctatus fasciatus* (Nordmann), *A. bipunctatus rossicus* Berg et *A. bipunctatus* var. *smyrnaea* Pellegrin.

<sup>1)</sup> G. Chichkoff. — Description de *Squalius borysthenticus* Kessler, trouvé dans les eaux douces de la Bulgarie (Annuaire de l'Université de Sofia, Faculté physico-mathématique, tome XXVI, livre 2 et 3, 1929/1930. Sofia, 1930, p. 5).

<sup>2)</sup> — Nouveaux Poissons d'eau douce de la Bulgarie (Travaux de la Société Bulgare des Sciences Naturelles. Sofia, T. 15-16, 1932, p. 363).

<sup>3)</sup> — Ibid., p. 353.

Dans les lignes qui suivent est donnée la description de cette nouvelle forme que je désigne sous le nom de

*Alburnoides bipunctatus tzanevi* subsp. n.

D III 8 (9), A III (10) 11—13, P I 13—15, V II 7—8

l. l. (46) 47  $\frac{9-10}{3-4}$  54 (55) (56).

Cette forme se distingue de l'espèce typique *Alburnoides bipunctatus* (Bloch) par son corps moins élevé et surtout par le nombre plus petit des rayons branchus dans l'anale (Fig. 1, p. 2).

La bouche, fendue jusqu'au-dessous des orifices nasaux, est terminale, mais la machoire supérieure dépasse légèrement l'inférieure.

La longueur de la tête, ordinairement plus courte que la hauteur maximale du corps ou égale, est comprise de 4 à 4.5 fois dans la longueur du corps sans la caudale. La plus grande hauteur du corps dépasse de 2.4 à 2.7 fois la hauteur minimale et à la longueur du corps sans la caudale est comme 1:3.8—4.2. La plus petite hauteur est comprise de 2.1 à 2.3 fois dans la longueur du pédoncule caudale<sup>1)</sup>.

Le diamètre horizontal de l'œil est contenu de 3.3 à 3.8 fois dans la longueur de la tête, de 1 à 1.4 fois dans l'espace interorbitaire, de 1 à 1.2 fois dans l'espace préorbitaire (la longueur du museau) et de 1.3 à 1.8 fois dans l'espace postorbitaire. La longueur du pédicule caudale, plus petite que la hauteur maxima du corps, est à la longueur du corps sans la caudale comme 1:4.2—5.

La longueur de la tête présente 23.2—24.9%, la hauteur maxima du corps 23.3—25.8% et la plus petite hauteur 9.5—10% de la longueur du corps sans la caudale<sup>2)</sup>. Le diamètre horizontal de l'œil constitue 26.1—29.7% et l'espace préorbitaire 29.7—33.7% de la longueur de la tête.

La dorsale prend naissance en arrière de la base des ventrales; elle est légèrement convexe ou presque droite sur la tranche. Ses rayons branchus sont au nombre de 8 ou exceptionnellement 9: de 96 exemplaires examinés je n'en ai trouvé que 2 avec 9 rayons, tous les autres avaient 8 rayons branchus dans la dorsale. La longueur de cette nageoire est comprise de 7.1 à 8.5 fois et sa hauteur de 4.2 à 4.9 fois dans la longueur du corps sans la caudale.

L'anale dont la longueur, ordinairement plus courte que la hauteur, de même dimension ou parfois légèrement plus grande, prend naissance au-dessous du dernier rayon de la dorsale. Elle est concave dans la tranche et ses rayons composés sont ordinairement au nombre de 11 ou 12 (plus souvent 12), rarement 13 et exceptionnellement 10: de 94 spécimens examinés j'en ai trouvé 1 ayant A III 10, 28 ayant A III 11, 57 ayant A III 12 et 8 ayant A III 13. La longueur de l'anale est comprise de 5.6 à 6.6 fois et sa hauteur également de 5.6 à 6.6 fois dans la longueur du corps sans la caudale.

La pectorale n'atteint ou à peine atteint les ventrales; ses rayons branchus sont au nombre de 13 à 15. Sa longueur est contenue de 4.7 à 5.4 fois dans la longueur du corps, de 1.1 à 1.3 fois dans l'espace P-V (compris entre la base des pectorales et celle des ventrales).

Les ventrales n'atteignent ou très rarement à peine atteignent l'anale. Leurs rayons branchus sont au nombre de 7 et parfois 8: de 29 exemplaires examinés je n'en ai trouvé que 3 ayant 8 rayons. La longueur des ventrales est comprise de 5.8 à 6.6 fois dans la longueur du corps (sans caudale).

<sup>1)</sup> Pour les dimensions absolues et relatives des différentes parties du poisson, voir p. p. 378 et 379.

<sup>2)</sup> Pour les dimensions relatives en % des différentes parties du corps voir p. 380.

La caudale est profondément échancrée. Son lobe inférieur, plus long que le supérieur ou égal, parfois même plus court, est compris de 4.1 à 4.6 fois dans la longueur du corps.

Les écailles sont relativement grandes, peu solides et très minces. La face découverte est ornée de rayons qui, selon la place que l'écaille occupe, sont au nombre de 6 à 15, mais le bord libre n'est pas festonné.

La ligne latérale complète est en forme de courbe concave un peu accidentée. Le nombre des écailles sur cette ligne est ordinairement de 49 à 53 (plus souvent 49—51), rarement 47, 48 ou 54 et exceptionnellement 46, 55 ou 56. Parmi 79 spécimens examinés on en a trouvé :

2 ayant 46 écailles <sup>1)</sup> sur la ligne latérale	17 ayant 52 écailles sur la ligne latérale
7 " 47 " " " " "	17 " 53 " " " " "
12 " 48 " " " " "	9 " 54 " " " " "
26 " 49 " " " " "	3 " 55 " " " " "
28 " 50 " " " " "	3 " 56 " " " " "
34 " 51 " " " " "	

Ordinairement 9 rangées de squames au-dessus de la ligne latérale vers la plus grande hauteur du corps ou très rarement 10; parmi 80 exemplaires examinés, je n'en ai trouvé que 16 ayant 10 rangées. Entre la ligne latérale et la base des ventrales 3, 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ou 4 rangées de squames.

La coloration du corps est exactement comme chez l'espèce typique.

La longueur totale du plus grand sujet que j'ai entre les mains ne dépasse guère 126 mm.

*Alburnoides bipunctatus tzanevi* est très répandu dans la Riesova rieka qui arrose la région méridionale de la Bulgarie Orientale et déverse ses eaux directement dans la mer Noire.

G. Chichkoff.

<sup>1)</sup> Comptées séparément sur chacun des deux côtés du corps.